

Homilie bisschop Van den Hende

Wijding van kerk en altaar, Kerk van Onze Lieve Vrouw Geboorte, Hoogmade

7 juli 2024

Handelingen van de Apostelen 2, 41-47

1 Korintiërs 3, 9b-11.16-17

Matteüs 14, 13-21

Broeders en zusters in Christus, U bent vandaag met velen gekomen, tot de achterste plek is de kerk vol. En dan daarboven de koorzolder. Alle plaatsen zijn vandaag nodig om zoveel mogelijk mensen hier aanwezig te laten zijn bij de wijding van deze Maria Geboorte kerk. Ook al is het een feestelijke dag, voor velen van u is de schrik en is de angst van toen de kerk in brand stond nog lang niet vergeten. Het nieuws drong door dat er vlammen letterlijk uit de kerk sloegen en veel mensen keken naar de kerk en de toren. En zelfs de grote indrukwekkende naald van de toren die naar boven wijst naar de Heer moest het op een gegeven moment begeven. En toen die neerstortte, zoals een van de parochianen mij zei, liet ik ook even het hoofd hangen. Daar gaat onze kerk. Daar gaat de plek waar we zoveel zijn samengekomen. Waar hele generaties het sacrament van de doop ontvingen. Waar mensen de eerste communie en het vormsel vierden. Het huwelijk gaven aan elkaar en Gods zegen vroegen. En niet te vergeten de vele dierbaren die na hun sterven hier in gebed aan God zijn aanbevolen en van hier zijn uitgedragen.

Dat zijn allemaal momenten uit ons leven in geloof. Allemaal momenten die ons in het hart gegrift zijn die op zo'n moment als de kerk in brand staat en in elkaar valt door ons heengaan. Angst, maar ook wel het gevoel van verlies. Want op dat moment weet je nog niet wat de volgende stap zal zijn. In de pers was men er vrij snel bij door te zeggen: nou, dat wordt niks meer, er staan alleen nog maar muren. Maar ik weet dat in uw parochie veel mensen dachten: de muren staan er nog, het glas is niet half leeg, maar half vol. Vandaag gaan al die emoties, al die gedachten, door u heen. In de loop van de jaren is er veel gebeurd om opnieuw deze kerk op te bouwen en in te richten. En zoals sommigen van buiten zeggen: de groene breinaald die je vanaf de snelweg A4 kunt zien staat weer zichtbaar in de lucht te pronken. Opnieuw mag die wijzen als een aansporing om niet ons leven horizontaal te zien, maar om ook rekening te houden met onze goddelijke oorsprong, met onze band met de Heer.

Het was niet vanzelfsprekend om de kerk te herbouwen. Er is heel veel gesproken, van hart tot hart, ook met de nodige heftigheid. Maar er was veel enthousiasme en velen gaven bij voorbaat al het groene licht. Maar dan ben je er nog niet. De vraag komt ook: kunnen wij als geloofsgemeenschap hier ter plaatse opnieuw de kerk opbouwen en onderhouden? Kunnen wij als geloofsgemeenschap ter plaatse hier met voldoende mensen komen om te bidden, het woord van God horen en de sacramenten vieren? Op een gegeven moment kreeg ik met Kerstmis 150 keer dezelfde kaart. Ik moet u zeggen, het leek een kleine intimidatie. Zo van: wij zijn er nog en we zijn vitaal en bisschop waag het niet om niet mee te werken aan het herbouwen van de kerk. Maar weet, broeders en zusters, het hangt niet alleen van de bisschop af. Het hangt vooral af van of mensen het samen voor elkaar kunnen krijgen om opnieuw te bouwen. Niet omdat er niets is, maar om opnieuw te bouwen op het fundament dat er reeds ligt, rekening houdend met de muren die er zijn. En u weet in ons land is veel geregeld. Als je wijst naar een raam of een muur komt er al een reglement bij of een

pakket aan eisen en voorwaarden. En bovendien: dit betaal je niet uit je achterzak. Dit is ook alleen maar mogelijk met overleg, met opbouwend overleg met de verzekering.

Toch hebben we niet zomaar gezegd: we zetten de kerk terug zoals die was. Want binnen de kerk was er heel veel kapot en onherstelbaar. Ik herinner mij nog goed de kerk van voor de brand en u weet dat nog veel beter. Ik ben hier meerdere keren geweest voor de viering van de eucharistie op de zondag als er een gaatje was in het rooster. Ik herinner me nog halverwege de kerk de grote preekstoel met het grote beeld van een van de martelaren van Gorcum. Dat is allemaal verdwenen. Wel bijzonder was dat het tabernakel met daarin het sacrament van de eucharistie was bewaard. Al was het tabernakel gloeiend heet geweest en stond alles in lichterlaaie, het sacrament van onze Heer was nog onaangetast in het kluisje van het tabernakel. Is het een wonder? Dat weet ik niet. Het is wel een teken, dat de Heer, in zijn sacrament aanwezig, dichtbij ons blijft. Ook als er momenten zijn van grote rampspoed, zoals het verliezen van een kerk door brand en verwoesting.

Vandaag zijn we hier. En ik denk niet met gemengde gevoelens, maar eerder met herinneringen in ons hoofd van de vele schrikbeelden, de onzekerheid, maar ook de vele momenten van samen de kar trekken en bouwen. Om vandaag daarvan de bekroning mee te maken. Want als je de kerk wijdt, dan nodig je de Heer opnieuw uit om in ons midden te zijn. Als je de kerk toewijdt aan God, vragen we Hem om opnieuw in ons midden te wonen in het sacrament van de eucharistie. Het altaar is een teken van zijn aanwezigheid. En als we in de toekomst eucharistie vieren, zal het altaar worden gekust om de Heer te begroeten. En de ambo die hier staat voor het woord van God zie je al als je binnenkomt. En niet te vergeten de doopvont, om ook in de toekomst nieuwe leden in Gods Kerk op te nemen door het sacrament van de doop.

Broeders en zusters, het is niet allemaal hetzelfde gebeven. Sommige dingen moesten werkelijk worden vervangen. En dat is met zorg en aandacht gebeurd. En halverwege de kerk staat er voortaan een afscheiding om in dit gedeelte van de kerk te vieren en te bidden en in dat gedeelte van de kerk voornamelijk samen te komen en te bouwen aan de onderlinge band van de gemeenschap die we mogen zijn. Regelmatig zullen de tussendeuren dus dicht zijn, want uit ervaring weten wij dat het bijna nooit zo druk is dat je uit het liturgische gedeelte zult barsten omdat er te veel mensen zijn. Maar ook dat is, broeders en zusters, gezegd met enige voorzichtigheid. Want wie weet, blijven net zoveel mensen komen. En zal meer dan eens dat gedeelte van de kerk dat niet gewijd zal worden, dat niet primair voor de eredienst is bedoeld, toch vaak betrokken worden bij dit gedeelte om alle mensen onder dit dak te kunnen verzamelen voor de eredienst van de liturgie.

Broeders en zusters, het is belangrijk om vandaag hier de bekroning te vieren van zoveel inzet, van zoveel enthousiasme. En we zegenen deze kerk in het besef dat het niet alleen een kwestie is van onze kracht, onze inspanning, onze prestaties. Want deze kerk is niet het symbool van ons kunnen alleen, het is ook het teken dat we met de Heer op weg zijn en dat we onze talenten en gaven van Hem ontvangen hebben om ze in te zetten voor elkaar.

We lezen vandaag, zoals altijd uit de Heilige Schrift. Omdat het de Heer is die ons aanspreekt in zijn woord. Wat onderscheidt het woord van God van andere mededelingen en boodschappen? Het woord van God is onvervangbaar. Het vertelt ons over de bedoelingen en de liefde van Jezus Christus. Het vertelt ons over de inspanningen van de eerste christenen met wie wij verbonden zijn. En het vertelt ons wie wij ook nu samen mogen zijn: de tempel van de Heer. Want dat de Heer in dit huis opnieuw komt wonen, is een grote vreugde, maar het is ook de bedoeling dat wij ons hart openen, zodat Hij opnieuw ook met kracht en liefde in ons eigen hart aanwezig is. Je maakt je soms zorgen over een kerkgebouw. Krijgen we het voor elkaar? Gaat het allemaal lukken? Wat zou het goed zijn als de zorg die we hebben voor dit gebouw ook de zorg is voor ons eigen hart. Het gaat er

niet alleen om dat God in dit huis aanwezig is. Het gaat er ook om dat we zorg hebben voor de Heer in ons eigen hart. In onze tijd kan het makkelijk gebeuren dat je geloof er een beetje bijhangt. Er zijn zoveel momenten dat er aan ons getrokken wordt, dat er een beroep wordt gedaan. En vaak zie je ook zelfs tijdens vergaderingen en zelfs wel eens in de eucharistieviering dat mensen even hun e-mail checken of hun appjes.

Broeders en zusters, kunnen we evenveel zorg hebben voor het geloof in ons hart als voor de aanwezigheid van de Heer in dit gebouw? We horen dat de eerste gelovigen die de vroege Kerk vormden, na Jezus' dood en verrijzenis nog helemaal geen kerkgebouwen hadden. Ze mochten niet eens samenkomen om te bidden en de eucharistie te vieren. Ze werden vervolgd. Net zoals Jezus werd vervolgd. Veel christenen hebben die vervolging aan den lijve ervaren. Het zal je maar gebeuren, als je op het ene moment met elkaar bidt en de Schrift leest als broeders en zusters en een paar dagen later hoort dat de helft van je gemeenschap is opgepakt, is vastgezet, of misschien zelfs gedood. Broeders en zusters, de eerste christenen hadden geen kerkgebouw. Maar hadden grote zorg voor het woord van God in hun hart. Want ons hart is de eerste plek waar de liefde, het geloof van God mag worden bewaard en mag worden uitgesproken. En zo lezen we dat de eerste christenen trouw waren. Ze kwamen in de tempel om te bidden. Elke dag eensgezind. Ze braken het brood in een of ander huis, dat wil zeggen: ze vierden de eucharistie achter gesloten deuren bij iemand op een privéadres. Ze waren eenvoudig en gericht op gemeenschap en gemeenschapszin om God te loven. En zo waren zij ondanks alle bedreigingen door het geloof in hun hart, het geloof in hun gemeenschap toch een teken. Niet zo'n mooie naald die naar de lucht wijst. Niet zo'n mooie kerk die je misschien op de snelweg je aandacht bij het verkeer doet verliezen. Door het geloof en de liefde stonden de eerste christenen bekend als mensen van liefde en trouw.

De eerste lezing klinkt niet omdat deze toevallig in de liturgie van de kerkwijding hoort. Het is ook een lezing om aan te denken als wij vandaag hier samen zijn. Hoe is het met ons hart? Hebben wij zorg voor het geloof in onze gemeenschap? Hebben wij aandacht voor de persoon van Jezus? Kunnen we ons geloof ook werkelijk doorgeven door van Hem te getuigen? Of hangt ons geloof er een beetje bij, en nu de kerk klaar is, gaat alles weer op een lager pitje? Er is in het recente verleden te vaak gezegd -dat moet ik toch wel toegeven- dat je vooral naar de kerk moet gaan als je het zelf voelt. Maar als je de eerste christenen hoort en hun getuigenis ziet, is het niet alleen een kwestie van of ik er zin in heb, of ik er aan toe kom, of ik er ruimte voor maak. Het gaat er ook om of je je laat roepen en uitdagen om steeds je geloof te voeden. En niet alleen dat van jezelf, maar ook dat van de mensen om ons heen. Kan het ons wat schelen als ons geloof verschaalt en een bijzaak wordt? Raakt het ons niet als een ander langzamerhand afhaakt en zegt: ach ja, er zijn zoveel dingen waar ik mee bezig moet. Misschien zouden we in plaats van heel begrijpend kijken, ook wel eens de vraag kunnen stellen: heb je ruimte in je hart voor God zoals God in zijn hart ruimte heeft voor ons? Kun jij zonder het woord van God te horen gevoed worden in je geloof? Kun jij zonder de viering van de eucharistie, waarin we Jezus' lichaam en bloed ontvangen en waarin Hij net zo dicht bij ons is als bij de leerling van het eerste uur? Zou je kunnen zeggen: o, dat kan ik wel overslaan, ik heb kracht genoeg?

Heer, U heb ik lief, mijn sterkte zijt Gij, hebben we gezongen uit Psalm 18. Het fundament van deze kerk is verbonden met de Heer die ons fundament is. Hij draagt ons, Hij is degene die ons leven heeft gemaakt en die ook met ons in het leven wil staan. Ik zou u willen zeggen, broeders en zusters, als vandaag deze kerk wordt gewijd en een nieuw begin wordt gemaakt door hier te vieren en te bidden en opnieuw kinderen en volwassenen zullen worden gedoopt, opnieuw mensen na hun dood aan de Heer worden aanbevolen bij de uitvaart, als we opnieuw de eerste communie en het vormsel mogen vieren en ook het huwelijk, dat we misschien ook in ons eigen hart een nieuw begin kunnen maken. En laat deze goede raad nou niet gelijk zwaar vallen met de opmerking: daar heb je de bisschop weer, het is zijn core business, een lege kerk is zijn zorg want wat blijft er anders over van zijn werk? Nou,

er blijft genoeg over, zelfs bij lege kerken. Dus daarom vraag ik het niet en ook niet met dwang. Maar als je de eerste christenen hoort en als we het enthousiasme zien waarmee dit huis weer is opgebouwd, omdat het wel degelijk wat uitmaakt dat de Heer opnieuw in onze midden komt in zijn sacrament en in zijn woord, dan zou ik u willen vragen: deze kerk maakt een nieuw begin door de vele inspanningen van u, door de kracht van het geloof en de liefde, van samenwerking en volhouden. Maar wat zou het goed zijn als ook velen van u een nieuw begin maken met hun kerkgang en niet met Kerst alleen, hoewel dat ook een zekere regelmaat is. Maar meer ook van zondag tot zondag, zoals de eerste christenen zelfs dagelijks samenkwamen. De zondag geldt in de liturgie nog steeds als de eerste dag van de week, de dag van de verrijzenis. Wat zou het goed zijn als het begin dat we hier mogen maken met de inwijding van deze kerk ook voor velen van u een nieuw voornemen doet opkomen: ik moet ernaartoe, want het is niet alleen een kwestie van of ik er zin in heb, of ik er tijd voor heb. Ik maak er ruimte voor, zoals God ruimte maakt in zijn hart voor ons, op al die momenten dat wij tot Hem bidden, op al die keren dat wij Hem nodig hebben, al die keren dat we rekenen op zijn inspiratie en zijn bemoediging.

Het evangelie van vandaag, broeders en zusters, laat zien dat duizenden mensen naar Jezus toe gingen. En wat doet Hij? Hij spreekt met hen, Hij raakt hen aan met zijn liefde, door genezing, door vergeving, Hij geeft nieuw geloof. Maar Hij viert ook met hen de maaltijd, er zijn maar vijf broden en twee vissen, maar de Heer weet het te maken tot het teken van zijn overvloed. Dat velen gevoed worden, niet alleen door zijn woord, maar ook door wat Hij verder geeft. Iedere eucharistieviering, zo zegt de Kerk vanaf het begin, deelt in die overvloed van het eerste uur. In elke eucharistie breken wij het brood, en delen wij de beker. Brood wordt het lichaam van Christus. De wijn wordt het bloed des Heren. Wij ontvangen Jezus zelf. Als je daarbij stilstaat, is de eucharistie meer dan een samenkomst van ons alleen, maar met de Heer. En zo worden we opgebouwd met het geloof in ons hart, met het geloof in onze gemeenschap, en dan kan deze kerkwijding een teken zijn van vernieuwd geloof en gemeenschapszin die in ons hart mogen leven. Het hoeft niet op uw voorhoofd te staan dat u bij deze gemeenschap hoort en u hoeft ook geen tatoeage te nemen met 'Maria Geboorte' om alle misvattingen te voorkomen. Maar het is van vitaal belang dat u door Gods woorden van liefde, door de viering van de sacramenten in verbondenheid met de Heer en elkaar, dat u ook zelf een teken bent van de blijde boodschap van Jezus. Dat u beseft: ik ben uitgenodigd en ik heb ja gezegd en steeds opnieuw heb ik net zoveel zorg voor dit gebouw van geloof als voor mijn hart als een huis waarin godsgeloof en liefde mogen wonen.

Nog één element en misschien denkt u: het is eigenlijk al genoeg deze preek. Maar deze kerk, je kunt er niet omheen kijken, heeft veel aandacht voor Maria, die met gevouwen handen in gebed aanwezig is. Maria heeft haar hart geopend voor de Heer, zij heeft haar hart gemaakt tot een huis van Gods liefde. Maria, moeder van God, heeft gezegd: mij geschiede naar uw woord (Lucas 1, 38). Ze liet zich raken door de Heer en werd ontvankelijk voor de Geest. Toen zij de moeder van de Heer werd, heeft ze niet gezegd: prima dat U mij gekozen hebt, het komt voor elkaar. Nee, Maria zegt: mij geschiede naar uw woord. Ze bidt, ze laat zich voeden door de tekenen van de Heer en ze weet zich gedragen in de gemeenschap van de jonge Kerk. Want wat zien wij met Pinksteren? Voorafgaand aan de komst van de Heilige Geest, bidt Maria samen met de leerlingen om de komst van de Geest van God in ieders hart (Handelingen 1, 14).

Graag bid ik Maria om haar voorspraak. Er staat geschreven op de tussenwand in de kerk: Heilige Moeder van God, Moeder van goede raad, Troosteres van de bedroefden, Hulp van de christenen. Stuk voor stuk titels van Maria uit de litanie van Maria. Mogen wij haar aanroepen als we toch weer denken: ach, het kan wel een paar weekjes wachten die kerk. Mogen we Maria aanroepen als we voelen dat ons gebed uitdroogt of ons vertrouwen afneemt of als we elkaar uit het oog verliezen en niet de liefde schenken waartoe we geroepen zijn. Moge Maria met haar voorspraak ons bij elkaar houden en moge het nieuwe

begin van dit gebouw ook een nieuw begin zijn van onze toewijding. Om samen te bidden, de eucharistie te vieren en Jezus' lichaam en bloed te ontvangen waardoor Hij net zo dicht bij ons is als in het begin. En als ons dat werkelijk lukt, stap voor stap, dan is deze kerk opnieuw een levend huis met de Heer in ons midden waar wij als levende stenen rond Hem zijn verzameld. En dan kunnen wij naar buiten met de kracht van het geloof en een teken zijn van Gods liefde. En zo is vitaliteit niet alleen een kwestie van demografische gegevens. Maar is het allereerst dat we een nieuw begin maken met dit gebouw en met het geloof in ons eigen hart, met onze eigen geloofspraktijk en met onze inzet voor de Kerk van nu. Amen.